

UNIVERSITATEA „AL.I.CUZA” IAȘI

Facultatea de Istorie

Programa analitică a cursului

ELITE SOCIALE ȘI POLITICE (SEC. XIX-XX)

Specializarea: Instituții și ideologii ale puterii în Europa (master).

Anul de studii: II. Semestrul: 3. Număr ore de curs: 1. Număr ore de seminar: 2.

1. *Obiectivele cursului*

Întrucât tema este imensă, titularul cursului a decis să se rezume, pentru început, la boierimea românească – elita noastră politică și socială – în ultima ei fază de existență, cel puțin *de jure*, adică de la introducerea *Regulamentului Organic* (1831/1832) și pînă la Convenția de la Paris (7/19 aug. 1858). Dar, de cîte ori a fost necesar, am “depășit” aceste repere cronologice. Am considerat util și interesant (dar plecînd și de la documentația pe care o posedăm) să prezentăm unele “cazuri” relevante, iar nu considerarea în bloc a boierimii, așa cum s-a procedat, îndeobște, înainte de 1990.

2. *Tematică generală*

- Considerații preliminare (bibliografie, metode, intenționalitate).
- Familia Balș. Mărire și decădere.
- Boierii din elita liberală.
- Gh.D. Bibescu și strategia matrimonială în mediul francez.
- Legăturile rusești ale familiilor Sturdza și Cantacuzino.
- Căsătoriile liderilor generației pașoptiste.
- Un neam nou: Alecsandri.
- Un exemplu încurcat de legături matrimoniale: Catargiu-Mavrogheni-Bogdan.

-Politica, banii și femeile: “cazul” Mihail Kogălniceanu.

3. *Tematica seminariilor*

Fiecare masterand întocmește două lucrări de seminar. Prima, luată dintr-o listă prezentată de profesor, are legătură cu tema cursului. A doua se referă la un aspect al propriilor disertații. Lucrările, elaborate după rigorile tehnice obișnuite sunt susținute și discutate în seminar.

4. *Metode de predare*

Prelegeri, dezbateri.

5. *Bibliografie selectivă*

-*Amintirile colonelului Lăcusteanu*, București, 1935.

-N. Bălcescu, *Opere*, I/1-2, *Scrieri istorice politice și economice*, București, 1940.

-V.I. Ghika, *O carte care ne privește și un om care ne interesează*, în V.I. Ghika, *Spicuri istorice*, Seria I, Iași, 1936, pp. 80-144 (extrase din memorialul lui Ed. Grenier).

-I. Ghica, *Opere*, I, *Scrisori către V. Alecsandri*, București, 1967.

-N. Iorga, *Un cugetător politic moldovean de la jumătatea secolului al XIX-lea: Ștefan Scarlat Dăscălescu*, București, 1932 (extras din AARMSI, S. III, T. XIII).

-K.T. [Costache Rosetti-Tețcanu], *Trecutul, relele țării și leuirea lor*, Iasi, 1859.

-*Memoriile Principelui Nicolae Suțu, mare logofăt al Moldovei 1798-1871*, București, 1997.

-Elias Régnauld, *Istorie politică și socială a Principatelor dunărene*, Iașii, 1856.

-Radu Rosetti, *Amintiri ce-am auzit de la alții*, în Radu Rosetti, *Scrieri*, București, 1980, pp. 363-493.

-Idem, *Amintiri din copilărie*, București, 1925.

-Idem, *Amintiri din prima tinerețe*, în *Scrieri*, pp. 663-758.

-Paharnicul Constandin Sion, *Arhondologia Moldovei. Amintiri și note contimporane. Boierii moldoveni*, București, 1973.

-G. Sion, *Suvenire contimporane*, Bucuresci, 1888.

-I.G. Valentineanu, *Biografia oamenilor mari scrisă de unu omu micu*, București, 1859.

* * *

-Gh. Bezviconi, *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, I-III, București, 1940, 1943.

-I.M. Cantacuzino, *O mie de ani în Balcani. O cronică a Cantacuzinilor în viltoarea secolelor*, București, 1996.

-Radu Ciuceanu, *Autocrație și naționalism. Destinul unei dinastii*, București, 2001.

-*Din scrierile inedite ale lui ȘTEFAN D. GRECIANU. Genealogiile documentate ale familiilor boierești, publicate de Paul Șt. Grecianu*, I-II, București, 1913, 1916.

-I.C. Filitti, *Arhiva Gheorghe Grigore Cantacuzino*, București, 1919 (arborii din anexe).

-Idem, *Clasa conducătoare în Principatele Române până la desființarea rangurilor și privilegiilor în 1858*, București, 1940.

-C. Gane, *Amărîte și vesele vieți de jupînese și cucoane*, București, 1942.

-Idem, *Trecute vieți de doamne și domnițe*, II, Chișinău, 1991.

-Artur Gorovei, *Monografia orașului Botoșani*, Botoșani, 1926.

-Em. Hagi-Mosco, *București. Amintirile unui oraș. Ziduri vechi. Ființe dispărute*, București, 1995.

-Anastasiu Iordache, *Principii Ghica. O familie domnitoare din istoria României*, București, 1991.

-Costel Iordăchiță, *Familia Lahovari. Ascendență și destin politic*, Pitești, 2004.

-Octav-George Lecca, *Familiile boierești române istorie și genealogie (după izvoare autentice)*, București, 2000.

-Eugen D. Neculau, *Sate de pe Jijia de sus*, I-II, Iași, 2003, 2005.

-Elena Olariu, *Mentalități și moravuri la nivelul elitei din Muntenia și Moldova (secolul al XIX-lea)*, București, 2006.

-V. Panopol, *Pe ulițele Iașului*, București, 2000.

-Paul Păltănea, *Neamul logofătului Costache Conachi*, București, 2001.

-Gh. Platon, Alexandru-Florin Platon, *Boierimea din Moldova în sec. al XIX-lea. Context european, evoluția socială și politică*, București, 1995.

-Cristian Popișteanu, Dorin Matei, *Sturdzeștii. Din cronică unei familii istorice*, [București], 1995.

-M.S. Rădulescu, *Genealogia românească. Istorie și bibliografie*, Brăila, 2000.

-Idem, *Genealogii*, București, 1999.

-Idem, *Elita liberală românească 1866-1900*, București, 1998.

-Idem, *Memorie și străbuni*, București, 2002.

-General R. Rosetti, *Familia Rosetti*, I-II, București, 1938.

-Al.A.C. Stourdza, *La Règne de Michel Sturdza, Prince régnant de Moldavie*, Paris, 1907.

-Mihai Dim. Sturdza (coordonator și coautor), *Familiile boierești din Moldova și Țara Românească. Enciclopedie istorică, genealogică și biografică*, I, Abaza-Bogdan, [București, 2004].

-Rudolf Suțu, *Iașii de odinioară*, II, Iași, 1928.

-Mihai-Răzvan Ungureanu (întocmită de), *Marea arhondologie a boierilor Moldovei (1835-1856)*,

6.Evaluare

Verificare pe parcurs, lucrări de seminar, examen oral. Nota finală: 50% activitatea seminarială, 50% examen oral.

Titular curs și seminar: **conf.univ.dr. M. Cojocariu**

D E C A N,

Prof.univ.dr. Alexandru-Florin Platon